Risâle-i Nur ve hakikî iman

İman, insanı insan eder; belki, insanı sultan eder.
Hakikî imanı elde eden adam kâinata meydan okuyabilir" (Sözler)
Üstad Bediüzzaman Hazretleri, Risâle-i Nur'da imanı, taklidî ve tahkikî olarak ikiye ayırmaktadır. Taklidî iman şüphelere ve vesveselere karşı koyamayıp, çabuk sarsılacağından, onu taklitten tahkike çıkarmak yani, hakikî iman yapmak zarureti ve önemi üzerinde durmaktadır.
Bütün mesâisini kâinatta en yüksek hakikat olan iman üzerine teksif eden Üstad Bediüzzaman, İşârâtü'l-İ'caz adlı eserinde dört ayrı tarifle imanın mahiyetini ortaya koymaktadır.
Birinci tarif: "İman, Resûl-i Ekrem Aleyhissalatü Vesselâm'ın tebliğ ettiği zaruriyât-ı diniyeyi tafsîlen ve zaruriyâtın gayrisini icmalen tasdik etmekten hâsıl olan bir nurdur."
İkinci tarif: "İman, Sa'd-ı Taftazaninin tefsirine göre, Cenâb-ı Hakk'ın, istediği kulunun kalbine, cüz-i iradenin sarfından sonra ilka ettiği bir nurdur."
Üçüncü tarif: "İman, Şems-i ezelîden vicdan-ı beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuâdır ki, vicdanın iç yüzünü tamamıyla ışıklandırır."
Dördüncü tarif: "İman, Şems-i Ezelîden ihsan edilmiş bir nur olduğu gibi, saadet-i ebediyeden de bir parıltıdır." 1
Bu tarifler ışığında, "a'mal-i kalbînin (kalbe ait amellerin) şemsi (güneşi) olan iman" 2 nurunun kalbimize yerleşmesi ve hayatımıza hayat olması için devamla tazelenmesi, yenilenmesi ve artması lâzımdır. Bunun için de, Marifetullah yani Allah'ı tanımak yolunda ilerlemek ve kâinattaki bütün delillerden istifade etmek gerekmektedir. Çünkü "delâilin zuhuru (delillerin görünmesi) nispetinde iman ziyadeleşir, teceddüt eder."3
Başta, dört büyük küllî delil olan kâinat, Peygamberimiz (asm), Kur'ân'ımız ve vicdandan başlayıp en cüzî delillere kadar Allah'ın güzel isimlerinin cilvelerini ve o sonsuz rahmetin izini, özünü, yüzünü görerek, imanın içindeki Marifetullah, muhabbetullah ve lezzet-i ruhaniye mertebelerine ulaşarak hakikî imanı elde edebiliriz.
Zira Allah'a hakiki iman etmek, "bütün kâinatı ihata eden rububiyetine (terbiye ediciliğine) ve zerrelerden yıldızlara kadar cüz'î ve külli her şey O'nun kabza-i tasarrufunda (idare elinde) ve kudret ve iradesiyle olduğuna katî iman etmek ve mülkünde hiçbir şeriki olmadığına ve lâilâheillallah kelime-i kudsiyesine, hakikatlerine iman etmek, kalben tasdik etmekle olur. Ve Kur'ân-ı Azimüşşanın ders verdiği gibi, O Halik'ı, sıfatlarıyla, isimleriyle, umum kâinatın şahadetine istinaden kalben tasdik etmek ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tevbe ve nedamet etmek iledir. Yoksa büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldırmamak, o imandan hissesi olmadığına delildir." 4
İlmelyakîn, aynelyakîn ve hakkalyakîn mertebelerini içinde barındıran hakiki imanı bu zamanda bize kazandıracak en tesirli vesileyi bulmak zorundayız. Çünkü "nev-i beşerin en büyük meselesi cehennemden kurtulmaktır." 5 Ve "herkesin—iman mukabilinde–-bu zemin yüzü kadar bağlar ve kasırlar ile müzeyyen ve baki ve daimî bir tarla ve mülkü kazanmak veya kaybetmek dâvâsı başına açılmış. Eğer iman vesikasını sağlam elde etmezse, kaybedecek." 6

Bu zamanda, hakikî imanı yüzde doksan kazandıran ve Kur'ân-ı Hâkim'in mucize-i maneviyesinden neş'et edip çıkan Risâle-i Nur, bu cami ve küllî ve yüksek marifet caddesini tefsir edip, bin seneden beri Kur'ân aleyhine ve İslâmiyet ve insaniyet zararına ve tahribâtçı küllî cereyanlara karşı Kur'ân ve iman namına mukabele ediyor, müdafaa ediyor. İmanın hadsiz mertebelerinde terakkiyât ve inkişâfâta medar oluyor. Ehl-i imanın imanını muhafazasına Kur'ân nuruyla vesile oluyor.7

Bu itibarla, günümüz insanının hem bu asrın, hem de gelecek asrın mürşidliğini üstlenen Risâle-i Nur rehberliğinde ancak hakiki imanı elde etmesi mümkündür. Çünkü "tahkikî imanı ders vererek imanı kuvvetlendirip, insanı ebedî saadet ve selâmete götürecek Kur'ân ve iman hakikatlerini câmi bir eser"8 olan Risâle-i Nur; "imanı olmayanı İnşallah imana getirir, imanı zayıf olanın imanını kuvvetleştirir, imanı kavî ve taklidi olanın imanını tahkikî yapar, imanı tahkikî olanın imanını genişlendirir, imanı geniş olana bütün kemâlât-ı hakikiyenin medarı ve esası olan marifetullahta terakkiyat verir, daha nurânî, daha parlak manzaraları açar."9

Küçük büyük, mü'min kâfir, âmî velî ayırımı yapmadan insanı muhatap alan bu eser külliyatıyla bir an evvel tanışıp, baş başa kalmak en güzel icraatımız olacaktır.

Dipnotlar:

1- İ. İ'câz, s. 73,
2- Age, s. 72,
3- Age, s. 73,
4- Emirdağ Lâhikası, s. 348,
5- Şuâlar, s. 365,
6- Age, s. 317,
7- Emirdağ Lâhikası, s. 191,
8- Sözler, s. 1218,
9- Age., s. 1124.